

4. apr. 1846

FAKTA

Dato:
4. apr. 1846

Sidetal:
Dagbog F, side 170-173

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19997

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
188-190; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 411-412

TRANSSKRPTION

Neapel 4 April 46.

Imorgen skulde jeg forlade denne store Bye; jeg bryder mig ikke om at glemme meget af dens Indhold, men lad mig bestandig mindes de henrivende Træk af det antike Maleri, jeg her lærte at kjende, de deilige Bronzer og det stolte Pestum. Hvordan skal jeg ret levende bevare disse Indtryk, blot saa •171• længe, indtil jeg har gjort mig dem i Sandhed nyttige, ved i Hjemmet at arbeide efter de Erfaringer, jeg ved dem har samlet. Lad mig male alle mine Meubler over med en saadan pompejisk Flothed og Lethed, der leer ad al kjedelig Corecthed, kun seende hen til det Væsentlige i, hvad der skal fremstilles. Lad mig bevare disse vidunderlig simple og ædle Skikkelser, som her staae i det haarde Malm, lad disse Former være levende hos mig og Rettesnor for min Dom for Fremtiden. Lad Poseidons Templet stedse staae klart for mit indre Øie, det stolte Mindesmærke om det gamle Hellas, som det blev mig til Deel at see med disse to, smaae, jammerlige Øine. Og naar jeg saa lægger til: Vesuvs glødende Top, hvad enten man seer den deroppe glødende af Ild, hvorover man gaaer, eller herfra, glødende af den nedgaaende Sol – Pompeji, den døde By, der standsedes i al sin Virksomhed ved [overstreget: de] en af de store Domme – og Capri, den deilige Klippeø – saa kan Resten dog langt fra maale sig med Kirkestatens deilige Mennesker, Dyr, Campagne og Bjerge. Det er med en vis Veemod, at jeg føler: jeg har forladt Skjønhedens Rige, det eneste, der kunde drage mig til sig, om nogensinde Livet skulde falde mig for tungt i Fødelandet, det jeg nu higer efter med en fraværende Søns hele Længsel; ikke som i Førstningen, da Verden var mig lidt haard, jeg er bleven fortrolig med den •172• Tanke: at fra nu af har jeg Meninger at forsvare, fordi de ere mig dyrebare, og i Kampen for dem tør jeg ikke vente, at altid Modstanderne vilde bekæmpe mine Anskuelser, [overstreget: men] langt hyppigere ville de sagtens i min Person finde saa Meget daddelværdigt, at det vil blive til Uvenskab – med eet Ord: jeg vil faa Fjender. Nu vel, kan det ikke være anderledes saa i Guds Navn; men lad aldrig Egennytte, Had eller Forfængelighed faa Magt med mig, da skal jeg ikke være bange for Kamp, naar den er uundgaelig.

En lille Figur, som ikke findes i Catalogen, men som er een af de kjæreste for mig i Bronzeafdelingen, er: den lille Venus, som synes at flette Haaret. Hvor deilig er den hele Stilling, hvor grandios, Drapperiet prægtigt behandlet og den høire Haand tæt ved Hovedet ganske yndigt stillet. Det er en lille Perle, som jeg inderligt vilde ønske os en Afstøbning af hjemme. Jeg har stjaalet mig til at gjøre en lille Contur af den i Profil, hvorfor var jeg saa dum, at bede Custoden en anden Dag om Lov til at tegne den forfra, jeg vilde have den bedre, og – fik den slet ikke. –

Nu er den Bog, der gemmer mine flygtige Optegnelser fra Syden endt, og

Livet i Syden for mig endt med det samme. Gud lade mig aldrig see disse Skjønheder mere; thi kun et sønderrevet Sind kan atter drive mig fra det elskede Fødeland. Og kom jeg saaledes hertil, da ligger et usselt Liv for mig, jeg •173• skulde som Ernst Meyer blive en stakkels Eneboer ikke i Olevano, men i det høie, sparsomt besøgte Civitella, hvor de deilige Børn skulde flokkes om mig og bede om Bajoccer, men jeg aldrig finder en Sjæl, i hvilken jeg kunde udgyde min. Gode Gud! lad det aldrig komme dertil – i den usleste Landsby, i den ringeste Stilling, skulde jeg dog i Hjemmet føle mig lykkeligere.

Og nu til Florenz! den deilige By med sine rige Samlinger, den gjemmer endnu meget Herligt for mig, og det skal endnu vare en Stund altsaa inden det egentlige, trættende Reiseliv begynder, og naar det kommer med alle sine Sorger for [overstreget: Bagg] Kufferter og Kapper, med alle sine Kampe med Fachiner og Camerierer, da har jeg dog den Trøst: det gaaer mod Nord! endnu i Tankerne et Hurra for Danmark i Neapel!

Scariatoja den 31. Udsigt langs Højsten færdi
Gallierne til S. reuerne ved Capri: Vandring
til Serent.

Serent. Alhergo dei Pitteri: Nasa damagra, billigt
gød og kurlige Folk. 1de April Surfra en Ud
flugt med Ginsuppes Baad til.

Capri. T. heres Berg, den blåe Grutte, Bijen og Mari
new med sinemange T. ggeskier, prægtigt!
Const Klausen tegnet som Don Capucino af
Kibke her Norten Pagani, i heri. Frem medby
i tegnet. et Odel som aguar et dansk Kyst land
skab; Salerno. Den lille Høfenglemmelige
Graag, Antoniano, med som Skibskind eller
levende, hvoeglig Ballast. Buej innog, med
i en dellig Klæft i Bijen. Surfra over

Meta og
Vico til

Castellamare, hvofoa med foubauw lertil for en fere
stund, gud skee Leo! Det er ikke Hori og ikke
Refusor! Aluenn der var der !!! —

Neapel 4 April 46.

I morgen skulde j forlade denne stene Bij; j bryder mig
ikke om at glemme noget af sine Andhold, men lad mig
standig minde de herisende Folk af det antike Maleri,
j her leet at lynde, de dirlige Bronzer og det stotte Pæstum.
Kleinsaw skal j net levende heras disse Andtugt, blot var

længe, indtil jeg har gjort mig den i sandhed nyttige, ved
 i Almindelighed at arbejde efter de Erfaringer, jeg ved den har
 vundet. Lad mig sige alle mine Venner over end
 en saadan pompejisk Flathed og Lethed, der lever ad al
 kjedelig Lethed, himmelens her til det Uvæsentlige i,
 hvad der skal fremstilles. Lad mig berøre dine vidim
 derig simple og cede Skikkelser, som her staa i det haardt
 Malen, lad dine Former være levende hos mig og
 dette er for min Dren for Fremtiden. Lad Porsidens
 Tempel stede staa klædt for mit indre Øie, det talte
 Minde mærke om det gamle Kellers, som det blev mig til
 Del at see med dine to, smaa, jammerlige Øine. Og
 naar jeg saa lægger til Verdens glødende Top, hvad enten
 man ser den Snegle glødende af Ud, hvorover man gaar,
 eller herfra, glødende af den nedgaende Sol - Pompeji,
 den lille By, der standrede i al sin Virksomhed ved
 for en af de store Drenne - og Capri, den heilige Klippe
 - saa kan Næsten jeg langt fra sige sig med Kirke
 statens heilige Mennesker, Dyr, Campagne og Bjerge.
 Det er med en vis Væmmelse, at jeg sige: jeg har forladt
 Skjæbnens Rige, det eneste, der kunde drage mig
 til sig, om nogeninde: Liad skulde falde mig for
 tungt: Fædrelandet, det jeg min higer efter med en
 fraværende Lids hele Længsel, ikke som i Forstærkingen, da
 Vinden var mig lidt haardt, jeg er bleven fortrolig med den

Tanke: at fra mig af her i Meninger at forsvare, fandt
de mig tydelig, og: Kampen for dem her i ikke
være, at altid Modstanderne vilde bekæmpe mine Ansættelse
og, men langt hyggeligere ville de sige: i min Person
finde saa Mægt Sæddelsedigt, at det vil blive til Menneskab
— med eet Ord: i vil for Fjender. Men vel, kan det ikke
være anderledes saa: Guds Navn; men lad aldrig Egenmytteri,
Elsk eller Forsængelighed for Mægt med mig, da skal
i ikke være bange for Kamp, naar den er mindgæslig.

En lille Figur, som ikke findes i Catalogen; men
som er een af de kjæreste for mig: Bronzeafdelingen, er:

Den lille Venus, som synes at flette Klædet. Hvor sødlig
er den hele Stilling, hvor grandios, Dræperiet prægtigt be-
handlet og den lille Plænde tæt ved Hovedet ganske
gyldigt stillet. Det er en lille Perle, som i indertid
vilde ønske er en Afstøbning af kjæmmer. I her stjalet
mig til at give en lille Løstent af den i Profil, hvorfor
saa i saa din, at det Løstent en anden Dag om Lev
til at tegne den forfra, i vilde have den bedre, og - for
den, det ikke.

Men i den Bø, der gjennem mine flygtige Optag
mellem fra Lyden endt, og Løstent: Lyden for mig
endte med det samme. Gud lad mig aldrig see sine
Skjæbender mere; thi him et sandt Løstent Løstent
atther sine mig fra det elskede Fædreland. Og kom
i sandt hertil, da ligger et usædligt Løstent for mig, i.

skulde som Ernst Meyer blive en stakkeløs Enshaer
i Albi i Olivano, men i det heie, sparsomt bebygte
Livitello, hvor de delige Børn skulde flækkes om
mig og lede om Bajaccer, men ej aldrig finde en Sjæl,
i hvilken ej kunde indgydes min. Gode Gud! lad det
aldrig komme dertil — i den indste Landsby, i den
ringeste Stilling, skulde ej dog i Aljionnet føle mig
lykkelige. Og nu til Florenz! den delige By
med sine rige Samlinger, den gemmer endnu meget
kærligt for mig, og det skal endnu være en Stund
altsaa inden det egentlige, trættende Rejsebegyndelse,
og naar det kommer med alle sine Løjer for Dagge
Kuffter og Kapper, med alle sine Kampe med
Fathiner og Camerierer, da har ej dog den Trøst:
at gaa med Nord! endnu i Tankerne et
Minde for Danmark i Neapel!

Pisa 7 Apr. 1846.

Her iddes ej i "Miserere", kjendt ene, dog ganske
vel kendt; og det fordi Pisa er en ret venlig By,
eller fordi ej har accepteret i Platellet? hith. Neapel!
hith. Livorno! I Livorno! Posten af min Formue
var 8 spanske Piastre, og, ak! listede ikke L'è bort
i Livorno, der bliver man inde her, ja til
Paspartegning, som alt i Neapel havde kostet to Ducater,
og til Commissioner, Logarier, Bombier,
173